

Історична проза

РАЗГОВОРИ ЗАПІЛНОЧЬ

Історична проза

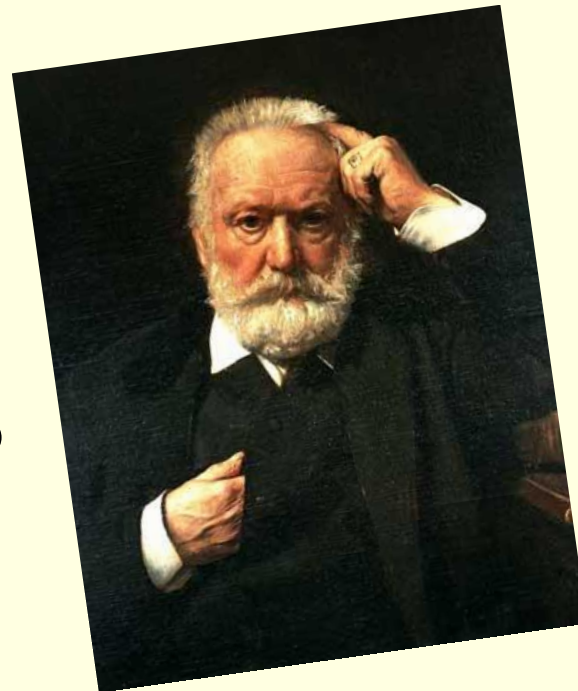
Класик жанру історичної прози -
Вальтер Скотт

- **Історична проза** - умовне позначення для різномірних за структурою і композиції романів, повістей, оповідань, в яких розповідається про історичні події більш-менш віддаленого часу, а дійовими особами можуть виступати історичні особистості.

Європейська культура

- В європейській культурі загальноприйнятим засновником і першим класиком жанру був Вальтер Скотт. Жанр отримав розквіт в епоху романтизму і зберігав популярність в наступні періоди. До найбільш відомих письменників цього жанру відносяться також Віктор Гюго, Фенімор Купер, Олександр Дюма-батько, Ліон Фейхтвангер, Олександр Пушкін.

Олександр
Пушкін

Віктор Гюго

Підгрунття української прози

Михайло
Максимович

Дмитро
Цертелєв

- Історична проза на українському ґрунті має давню історію та заслужену шану, її витoki потрібно шукати в народних піснях та переказах, життійній літературі, літописах, поемах і драмах на історичну тему. На початку ХІХ ст. з'являються перші публікації історичних пісень і дум: збірники Цертелєва, Максимовича . Така зацікавленість національним минулим була не випадковою: вона пов'язана із зародженням нового культурного мислення в Європі, що відбилося на становленні нового літературного напрямку — романтизму, характерною рисою якого було звернення до історії.

Михайло
Старицький

Пік активності

Микола
Костомаров

Пантелеймон
Куліш

■ На початок 30-х років XIX ст. припадає пік активності українських романтиків. Саме в цей час починає інтенсивно розвиватись етнографія, історіографія, з'являються нариси з історії України Д. Бантиш-Каменського, науково-історичні розвідки О. Бодянського, М. Костомарова, П. Куліша. Розвиток історичної науки дав поштовх для відтворення історичного минулого в художній літературі: твори , Є. Гребінки, М. Гоголя, П. Куліша, пізніше М. Старицького, І. Нечуя-Левицького, Ор. Левицького.

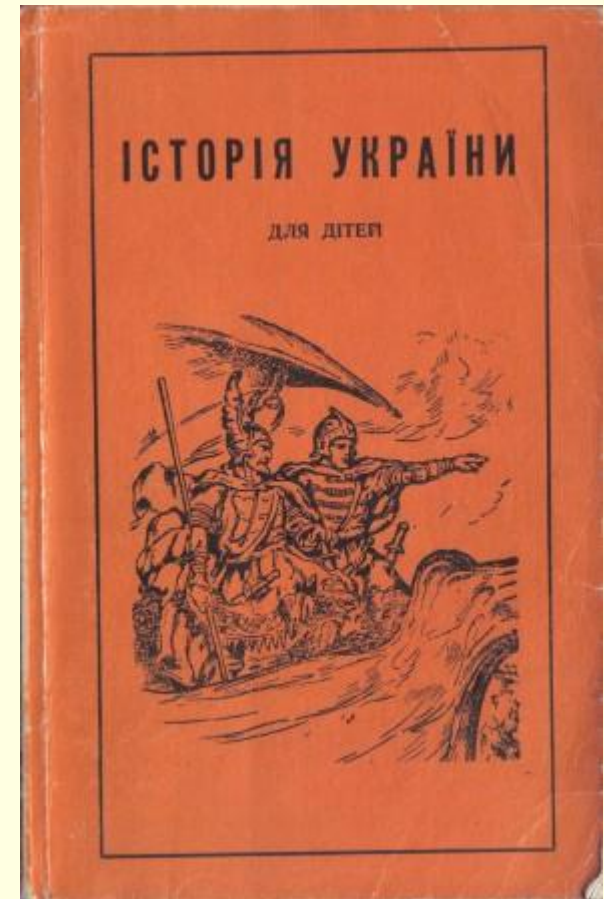
Особливості

- внутрішній монолог
- пряма мова
- зміна оповідача
- потік свідомості
- посилено психологізуючі функції портретів, пейзажів
- вагомішою стала роль психологічно наснаженої деталі
- лексичні засоби, які викликають різні асоціації
- військові терміни, архаїзми та історизми, говіркові елементи, діалектизми, іншомовні слова, неологізми
- Використання численних модифікацій тропів

Історія

Найбільше уваги письменники приділяли періодам історії України, коли вона була незалежною або автономною державою, тим самим протиставляючи її сучасному становищу українського народу, який утратив свою державність, перебував під соціально-національним гнітом Російської імперії. Вони усвідомлювали, що в умовах бездержавності звернення до історичного минулого є справою політичною, але використовували його не тільки як засіб політичної агітації, «...а включали його в систему культурно-політичних та естетичних цінностей українського народу»

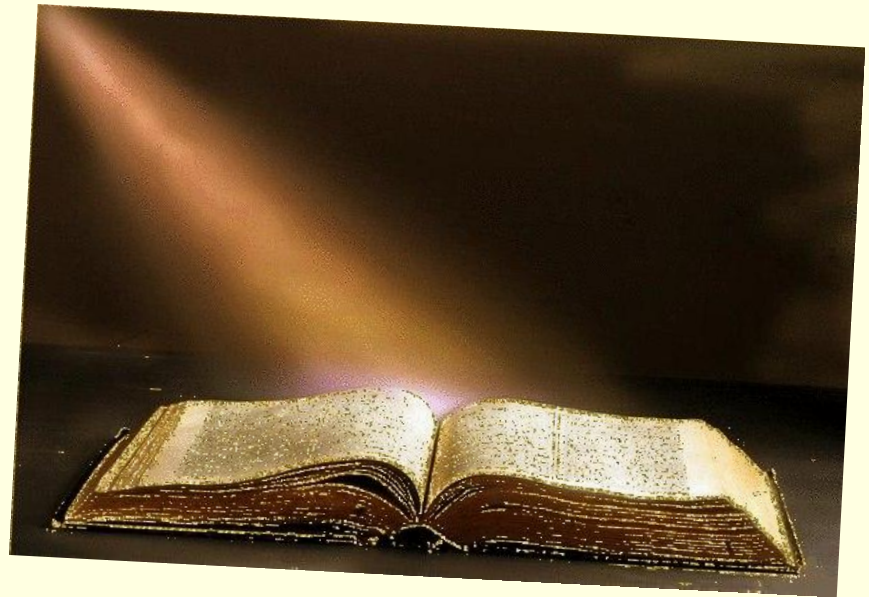
Радянська влада

Дозволені теми:

- Київська Русь
- Козаччина
- Хмельниччина

Заборонені:

1. Часи Руїни
2. Роль Петра 1 і Катерини 2 в долі народу
3. Іван Мазепа
4. Знищення Січі

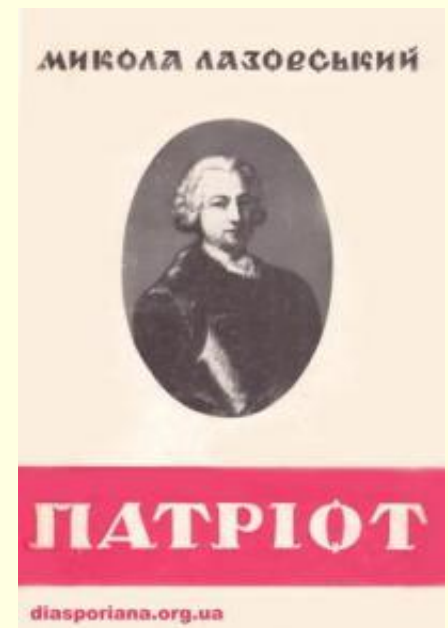
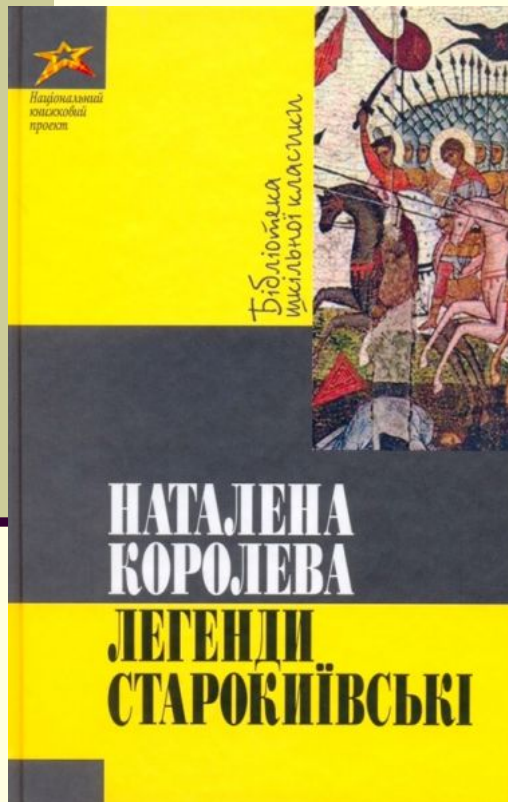
Найвідоміші письменники:

- І. Білик (“Меч Арея”, “Похорон богів”)
- З. Тулуб (“Людолови”)
- П. Загребельний (“Диво”, “Первоміст”, “Смерть у Києві”, “Євпраксія”, “Роксолана”)
- В. Шевчук (“На полі смиренному”, “Три листки за вікном”)
- С. Скляренко (“Святослав”, “Володимир”)

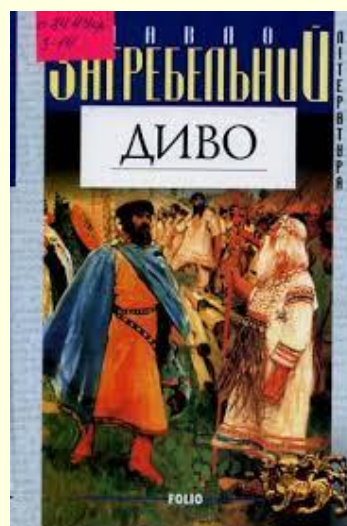
Митці-емігранти:

- Наталена Королева (“Легенди старокиївські”, “Сон тіні”)
- М. Лазорський (“Гетьман Кирило Розумовський”)
- П. Феденко (“Гомоніла Україна”)

Павло Загребельний

- Один із найпопулярніших українських письменників
- Твори відомі далеко за межами України, перекладені багатьма мовами
- Автор більше 20 романів, кількох повістей, оповідань, літературно-критичних статей, кіносценаріїв
- Вважав, що “ніхто не має права мовчати, а надто письменник”
- Звертався до різноманітних жанрів (від пригодницького роману до історико-психологічної і сатиричної повісті)

Відомі вислови:

- “Усе, що написав і що напишу, у мене тільки про одне: про збереження людської особистості, людини як найбільшої коштовності”
- “Україна – як скіфське золото в таємничих курганах: ще не розкопана, ще не знана світові”
- “Головне в літературі – написати. Але написати так, щоб поєднати людські серця, змусити їх здригнутися”
 - “Хотілося показати нерозривність часів, показати, що великий культурний спадок, полишений нам історією, існує не самодостатньо, а входить в наше щоденне життя, формує в нас відчуття краси й величі”

Дякую за увагу!

Учень 11-В класу, Кублій Олександр